

در دادگاه صلح در ژنو که از سوی مردم عادی و نه حقوقدانان اداره می گردد، به بیش از ۹۴ درصد پرونده ها رسیدگی شده و تنها حدود ۶ درصد از پرونده ها به قضات در دادگستری ارجاع می شود. کریمی راد درخامنه با تأکید بر اجرای بخشنامه ۱۵ ماده ای رییس قوه قضاییه اظهار داشت: ما اعلام آمادگی می کنیم در اجرای این بخشنامه که مبتنی بر رعایت حقوق شهروندی است، تمام سعی و تلاش خود را به کار گیریم.

■ دکتر یوسف زاده:

تغییرات پیاپی قوانین موجب از بین رفتن حرمت قانون، سلب تجربه اندوزی و نزول سطح علمی قضات می شود

در ادامه همایش سراسری قضات دادگستری استان تهران، دکتر مرتضی یوسف زاده یکی از قضات محاکم تجدید نظر استان در خصوص مشکلات قضات و کادر اداری به سخنرانی پرداخت. به گزارش ماوی دکتر یوسف زاده با اشاره به اینکه درمورد ارتقای سطح علمی قضات گامهای خوبی در حد امکان برداشته شده است، گفت: سطح علمی قضات برای این که به وضعیت مطلوب برسد، به سرمایه گذاری و پیگیری بیشتری نیاز دارد تا موجبات آشنایی قضات با نظامهای قضایی دنیا و اندیشه های جدید حقوقی و قضایی فراهم شود. وی افزود: افزایش تعداد دعاوی و حجم غیر متعارف کار که

دستگاه قضایی متوجه قضات است، اشاره کرد و تصریح نمود: برخی افراد طی تماس با قضات به دروغ خود را از افراد سرشناس قوه قضاییه معرفی می کنند و با تمجید و تملق از ایشان، در رابطه با برخی پرونده ها با شیوه ای زیرکانه توصیه هایی انجام می دهند.

دادستان انتظامی قضات گفت: همکاران قضایی باید دقت کنند، اگر به آنان چنین توصیه هایی شد، مرعوب این امر نشوند و مورد سوء استفاده دیگران قرار نگیرند، چرا که اقدام نا مناسب یک قاضی می تواند چهره یک مجتمع و یا دادگستری را مخدوش سازد و مادر این زمینه شاهد بخشنامه رییس قوه قضاییه بودیم. وی در ادامه با اشاره به بخشنامه رییس قوه قضاییه درمورد رعایت دقیق تشریفات دادرسی از سوی قضات افزود: در این بخشنامه تأکید شده است در مواردی که باید قرار تأمین صادر شود، با ارائه تأمین از سوی متهم، قاضی حق ندارد بدون دلیل آن را نپذیرد. به گفته وی، قرار تأمین باید با مبلغ مورد ادعا در پرونده تناسب داشته باشد، چرا که در غیر این صورت حقوق شهروندان پایمال می گردد.

این مقام قضایی در خصوص ارجاع پرونده ها خاطر نشان کرد، این موضوع که یک نفر بتواند چندین مرتبه در مورد یک پرونده ارجاع بگیرد و سپس آن را کنار گذاشته و مجدداً اقدام نماید تا پرونده به شعبه مطلوب خود ارجاع شود، یک آسیب جدی برای دستگاه قضایی به شمار می رود. از این رو باید در مجتمعهای قضایی پرونده ابتدا ارجاع شود و سپس ثبت گردد.

وی برخی رفتارها، تحلیلها و پیش بینیها را موجب دامن زدن به شایعات عنوان کرد و گفت: این گونه رفتارها موجب ارائه تحلیلهایی می شود که ناشی از رفتارهای داخلی قوه قضاییه است و این موضوع نگرانی و مشکلات عدیده ای را ایجاد نموده است. به گفته کریمی راد، برخی از قضات و مدیران دفاتر، پس از خارج شدن از قوه قضاییه و اشتغال به وکالت، پرونده های مربوط به همان شعبه را می پذیرند و این ابهام ایجاد می شود که بین قاضی شعبه مورد نظر و افراد مذکور ارتباطی وجود دارد که با دقت مسئولان، باید جلوی این کار گرفته شود.

وی وظایف کارکنان دستگاه قضایی در کاهش پرونده ها را بر شمرده و افزود: برای کاهش ورودی پرونده ها باید مراجع شبه قضایی مانند شوراهای حل اختلاف را گسترش داد تا زمینه رضایت مردم و کاهش حجم کار قضات فراهم شود. در این راستا نباید چه وکلا و چه قضات، آیین نامه، اساس نامه و افرادی را که در این مراکز به کار گرفته می شوند، زیر سؤال ببرند. ما می توانیم در جهت تقویت آنها نظر دهیم، اما نباید این گونه مراکز را با گفتارمان تضعیف نماییم.

به گفته دادستان انتظامی قضات، به عنوان نمونه

مراجع تجدید نظر قرار گرفته و قطعی شدند و تنها ۲۰ درصد دارای نقص بوده است.

مرتضوی در خاتمه اظهار داشت: معاون امور زندانها و نظارت بر ضابطان به ۱۸۵ هزار و ۳۰۸ فقره درخواست عدم سوء پیشینه پاسخ داده و گواهی لازم را به مراجع ذی ربط فرستاده است.

■ دادستان انتظامی قضات:

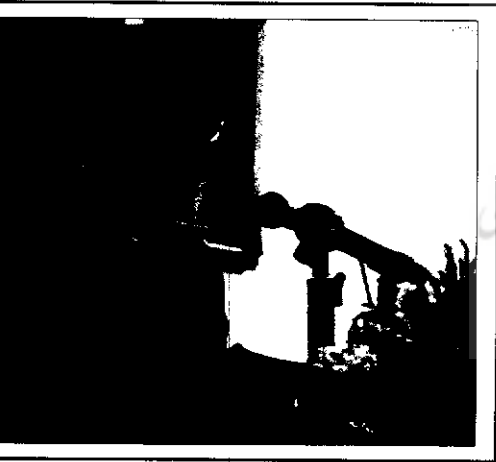
برخی قضات با اقدامات نسنجیده

پرونده های حقوقی را به کیفری تبدیل می کنند

دادستان انتظامی قضات، کیفری نمودن پرونده های حقوقی را از سوی برخی قضات نسنجیده خوانده و گفت: معمولاً پرونده های مطرح شده در دادسرای انتظامی قضات به این دلیل است که برخی قضات نسنجیده پرونده های حقوقی را به کیفری تبدیل می کنند و این موضوع برای ما بسیار نگران کننده است.

به گزارش ماوی جمال کریمی راد، در همایش سراسری قضات دادگستری استان تهران تصریح کرد همه قضات باید در ایفای مسؤلیت خود دقت لازم را داشته باشند و اطلاعات خود را نسبت به قوانین و رویه های حقوقی حاکم بر کشور ارتقاء بخشند. دادستان انتظامی قضات اظهار داشت، اقدامات دادگستری استان تهران به حدی رسیده است که مردم کمتر سرگردان می شوند. اگر برنامه ریزی دقیقی صورت نمی گرفت، نارضایتی ها و اطاله دادرسی بیشتر از این بود که هست. به گفته کریمی راد، هیچ قاضی نباید ادعا کند که در وضعیت علمی مناسبی به سر می برد و نیازی به مطالعه قوانین و رویه های حقوقی ندارد. کریمی راد با بیان این که نباید از ظرفیتهای قضایی استفاده نامطلوب شود، افزود، برخی افراد از کیفری نمودن پرونده برای تهدید طرف مقابل استقبال می کنند و این قضات هستند که باید با استفاده از اطلاعات قضایی، رویه ها و مشورتها هوشیار باشند تا این گونه افراد از ظرفیت قضایی، استفاده نامطلوب نکنند. وی در بخش دیگری از سخنان خود به آسیبهایی که در

ریشه در بسیاری از شوون اجتماعی دارد، از دیگر مشکلات است و قوه قضاییه تنها بخشی از آن را می تواند برطرف کند و بسیاری از علل اساسی آن باید در بخشهای دیگر جامعه درمان شود. به گفته وی، حجم عظیم کار در دادگستری آیینی است که مشکلات جامعه و کسانی را که باید در رفع آن بکوشند، نشان می دهد و آنچه از این مقوله به قوه قضاییه باز می گردد، این است که قضات با تلاش شبانه روزی در مورد آنها تصمیم بگیرند و ما خود شاهدیم که گاه این تلاشها به حدی می رسد که حتی سلامت و روابط عادی و متعارف خانوادگی و اجتماعی قاضی را دچار مشکل می کند.

این قاضی دادگاه های تجدید نظر با بیان این که بزرگترین مشکل کادر اداری و قضایی، معیشتی است، گفت: مدیران ارشد قوه قضائیه بخوبی از مشکلات معیشتی کارکنان آگاه هستند؛ ولی رفع، همه مشکلات مادی در حیطه اختیار آنان نیست، کما این که هر اقدامی هم که تا کنون صورت گرفته است، به وسیله تورم لجام گسیخته عملاً خنثی و بی اثر شده است.

به گفته وی، بازتاب غیر مستقیم رفع مشکلات معیشتی کارکنان قوه قضائیه، حل مشکلات مردم بوده و این امر یکی از دغدغه های مدیران ارشد قوه قضائیه و حتی مسؤولان ارشد نظام است.

یوسف زاده کمبود امکانات و نامناسب بودن محل کار را از دیگر مسائل عنوان کرد و گفت: برای رفع این مشکل نیز تلاشهایی در حد امکان صورت گرفته است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود تغییرات مکرر و نسنجیده قوانین را به یک بیماری بدخیم تشبیه کرد و افزود: یکی از مشکلات بنیادی و مزمن که قبل از انقلاب هم وجود داشت و متأسفانه بعد از انقلاب نیز از بین نرفت، تغییرات مکرر و نسنجیده قوانین، بخصوص قوانین تشکیلات و آیین دادرسی است.

یوسف زاده در تکمیل مطالب خود اضافه کرد: در قوانین موجود با نقاط کوری مواجه هستیم که جز با قانون قابل رفع نیست و نیاز مبرم دارد که برخی قوانین را که شتاب زده تصویب یا ملغی شده اند، اصلاح و با اصول حقوقی سازگارتر کنیم.

وی اقدام به تأسیس مجدد دادسرا را در تعقیب همین هدف ارزیابی کرد و آثار سوء تغییرات عجولانه، نسنجیده و پی در پی قوانین را یادآور شد.

به گفته وی، قانونگذاری فنی پیچیده و حساس است و تنها خواندن علمی حقوق و خوبی انسان برای قانونگذاری کافی نیست، بلکه کسی که طرح قانونی تهیه می کند، باید این نکته را که حداقل برای ۷۰ میلیون انسان تعیین تکلیف می کند، مدنظر داشته باشد. از حساسیت، عظمت و خطری بودن کاری که انجام می دهد، آگاه باشد و پس از آن در صورتی که باز تمایلی به انجام این کار داشت، باید از نظر تحصیل حقوق دارای تجربه عملی در بالاترین سطح باشد همچنین از لحاظ احاطه بر قواعد اصول فقه، تسلط بر اجتماع خود روابط اجتماعی و وقوف بر مقررات سابق و علل ناموفق بودن آن در درجه اعلا باشد و نیز با تجاربی که ملل مختلف در این زمینه اندوخته اند، با مشکلات قانونی و اصول نگارش و ادبیات فارسی آشنا بوده و هنگام تهیه طرح و لوایح، حیطه فراگیری اجرای قانون در کل کشور را مدنظر قرار دهد.

این قاضی ادامه داد: چرا باید پس از تصویب و اجرای قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب متوجه شویم که این قانون به علت عدم پیش بینی دادگاههای خانواده با قانون اساسی مغایر است. باید

نهاد مفید و تجربه شده ای مانند دادسرا را با اصرار حذف و دوباره با هزینه زیاد تأسیس کنیم.

وی گفت: مردم باید بر اساس مقررات نسبتاً ثابت، زندگی خود را ادامه دهند و در صورتی که اختلافی داشتند، به قضات مراجعه کنند و این اطمینان را داشته باشند که بر اساس همان قواعدی که با آن مأنوس شده اند، در مورد آنان قضاوت خواهد شد.

یوسف زاده به آثار منفی تغییرات پیاپی قوانین اشاره و تصریح کرد: خسارات مادی و آثار غیر مادی مانند از بین رفتن حرمت قانون، سلب امکان کسب مهارت و تجربه اندوژی، نزول سطح علمی قضات که یکی از علل اطاله دادرسی و تراکم پرونده ها ست و سلب امکان آشنایی بیگانگان با نظام قضایی که به تبع آن فاصله گرفتن شرکاء اقتصادی از کشور را منجر می شود، از جمله آثار منفی تغییرات مکرر قوانین به شمار می رود.

وی خاطر نشان کرد: عدم ثبات قوانین و تغییرات پیاپی در سازمان قضایی و آیین دادرسی، فرصت آشنایی شرکت اقتصادی را با نظام قضایی نمی دهد همین نآشنایی سبب ترس و احتیاطاً پرهیز آنان از نظام قضایی می گردد.

به گفته وی، نظام قضایی کشور باید گونه ای سامان یابد که مراجعان آن از هیچ نظر نگران حقوق خود نباشند. از این رو باید تدبیری بیندیشیم که یک دعوا پس از طی مراحل رسیدگی متعارف بالا مختومه شود و رأی دادگاه دایم در معرض خطر نقض مکرر نباشد و برای رسیدن به این هدف، چاره ای جز این نداریم که یک نظام قضایی متعارف، منضبط، منزه و کارآمد داشته باشیم.

یوسف زاده ادامه داد: برای داشتن چنین نظامی لازم است قوانین سستی داشته باشیم و قضاتی در تراز جهانی با معیارها و موازین مقبول و مطلوب آنها را تربیت کنیم و با آنان به عدالت دور از تبعیض رفتار نماییم تا دادگری کنند و قوانین را در مورد همه یکسان اعمال نمایند و کلیه کسانی را که در قوه قضائیه کار می کنند، از نظر معیشتی تأمین و بی نیاز کنیم تا از هرگونه گزند محفوف بمانند. وی در پایان از کوششهای رییس قوه قضائیه در جبران مافات و نیز از زحمات رییس کل دادگستری استان تهران در رفع مشکلات قضات و تأمین امکانات آموزشی تقدیر و تشکر کرد.

■ خانم روحانی

عدم تأمین مالی پرسنل، فساد، رشوه و پارتی را ترویج می دهد

ضمن تشکر و قدردانی از فرصتی که در اختیار بنده گذاشته شد تا به نمایندگی از جانب پرسنل اداری دادگستری کل استان تهران در این همایش پرشکوه شرکت نموده و مطالبی را از ناحیه این عزیزان خدوم و زحمتکش به استحضار برسانم، با کسب اجازه از محضر ریاست محترم کل دادگستری استان تهران و

با عنایت به ضیق وقت مطالبی را اجمالاً به استحضار می رسانم.

وجود ارزشمند ریاست معظم قوه قضائیه در راس دستگاه قضائی و اقدامات بسیار ارزشمندی که در دوره پنج ساله مدیریت ایشان در این قوه از جهت اصلاح ساختار و تشکیلات، توسعه قضائی، اصلاح سیستم قضائی واحیای دادسرا، تشکیل شوراهای حل اختلاف، ایجاد مرکز مشاوران و کارشناسان قوه قضائیه و ایجاد واحدهای جدید و توجه به کرامت و ارزش والای انسانی مراجعین و پرسنل قوه قضائیه و حمایتهای مکرر از آنها و اقدامات سازنده دیگر، انجام شد باعث ارتقای جایگاه قضاء و قضاوت و تغییر نگرش آحاد مردم به این قوه و به وجود آمدن این باور شد که قوه قضائیه را ملجاء و پناهگاه مظلومان بدانند.

همراه با این نگرش جامعه، در درون قوه قضائیه نیز این باور به صورت ملموس و عینی برای پرسنل خدوم و زحمتکش به بار نشست که برخورد فرض

می دانم از تمامی مساعی و تلاشهای به عمل آمده در همه ابعاد تشکر و قدردانی نمایم.

و با عنایت به جو و جریان سازیهای ناجوانمردانه معاندین و مخالفین نظام مقدس جمهوری اسلامی و قوه قضائیه که انصافاً ایشان در رأس این هجمه بودند و به حول و قوه الهی و با اتکال به خداوند متعال و ایمان و اعتقاد راسخ ایشان، داهیان و مدیران این امور را مدیریت و بحمدالله از همه این غوغا سالاریها و جریانات پیرومندان خارج شده و علی رغم همه تلاطمات ناخواسته و تحمیلی و وقت گیر و با وجود همه کاستیها و کمبودهای موجود از حیث نیروی انسانی - بودجه و غیره و تغییر ساختار نظام قضائی و تحولات عظیم به عمل آمده اقدامات ارزشمندی در ابعاد ساختاری - تشکیلات - اداری و مالی - پرسنلی و انجام پروژه های عظیم و متعدد ساختمانی که انصافاً نه تنها شأن و اعتبار این دادگستری کل بلکه کل قوه قضائیه را ارتقاء داده است و این دادگستری کل را شاخص و الگو جهت سایر استانها نموده است تشکر و قدردانی می نمایم